

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 11 december 2023

Onderwerp: Verordening gezamenlijke rekenkamer Limburg Centraal 2024

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Op 21 februari 2022 heeft de raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul de Verordening op de gezamenlijke rekenkamercommissie Limburg Centraal 2022 vastgesteld om aan de geldende wettelijke verplichtingen te voldoen (zie bijlage 4 en 5).

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Op grond van deze wet is een gemeente verplicht tot het instellen van een onafhankelijke rekenkamer. De wet kent een overgangstermijn van 1 jaar. Dit betekent dat elke gemeente uiterlijk op 1 januari 2024 aan de nieuwe wet moet voldoen.

Volgens de nieuwe wet moet elke gemeente een onafhankelijke rekenkamer hebben om de controlerende en kaderstellende taken van de gemeenteraad te ondersteunen. Dankzij de adviezen van de rekenkamer kunnen gemeenteraden controleren of het gevoerde beleid en het bestuur, kostenefficiënt, effectief en volgens de regels gebeurt.

Door nu strengere regels te stellen aan de rekenkamer hoopt het kabinet de werking van de instanties te versterken. Voor 1 januari 2023 konden gemeenten nog kiezen uit een onafhankelijke rekenkamer of het instellen van een rekenkamerfunctie waarin raadsleden het rekenkamerwerk overnamen. Met de invoering van de nieuwe wet mag dit niet meer. Nu moet de rekenkamer bestaan uit externen. Wel mogen gemeenten ervoor kiezen om alleen een rekenkamer in te richten of deze op te richten samen met andere gemeenten.

In het presidium is de rekenkamer(functie) meermaals aan de orde geweest. Sinds 2022 was er sprake van een samenwerking met de gemeenten Beek, Beekdaelen en Meerssen.

In het afgelopen jaar hebben de griffiers van deze gemeenten regelmatig overleg gevoerd over de invulling van de rekenkamerfunctie vanaf 1 januari 2024 en ook contacten uitgezet bij andere gemeenten voor aansluiting.

Onlangs hebben de gemeenten Stein, Simpelveld en Voerendaal kenbaar gemaakt te willen aansluiten bij de gezamenlijke rekenkamer Limburg Centraal. Er is bewust gekozen voor een samenwerking met de "kleine" gemeenten, (gemeenten van redelijk vergelijkbare omvang) aangezien deze gemeenten vaker vergelijkbare onderzoeksvragen hebben en er op deze manier een robuuste samenwerking ontstaat op Zuid-Limburgse schaal.

De vorm die thans voorgesteld wordt is ingegeven door de verplichtingen op grond van de gemeentewet, lokale behoeften en opgedane ervaringen.

De rekenkamer is een volledig zelfstandig en onafhankelijk orgaan inclusief bemensing. De wet schrijft voor dat leden benoemd worden voor een termijn van zes jaar en dat de rekenkamer tenminste uit een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter bestaat. In de verordening is de mogelijkheid opgenomen om de leden eenmaal te herbenoemen.

De ervaring leert dat de onderzoeksbehoefte per gemeente kan verschillen. Dat is de reden dat een structuur van minimale bezetting, minimaal budget en maximale onderzoeksmogelijkheden wordt voorgesteld.

Er is gekozen voor een sobere doch resultaat-genererende opzet. De deelnemende gemeenten stellen voor om een rekenkamer in te stellen bestaande uit minimaal twee leden, zijnde in ieder geval de voorzitter en diens plaatsvervanger.

Als de rekenkamer een onderzoek uitvoert voor alleen de gemeente Valkenburg aan de Geul zal de griffie van de gemeente Valkenburg aan de Geul de procesmatige ondersteuning verzorgen. In de

onderzoeksopzet zal worden aangegeven hoeveel uren de eventuele ondersteuning van de griffie behelst. Deze uren hebben hun weerslag op de werkuren binnen de griffie. De verordening is zodanig opgesteld dat andere gemeenten desgewenst in de toekomst ook nog kunnen aansluiten.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Middels dit voorstel wordt voldaan aan de Wet versterking decentrale rekenkamers en vindt er een uitbreiding plaats van samenwerkende gemeenten zodat er ook een toekomstbestendigere en robuustere instrument voor de raad ter beschikking is.

Dit voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met de collega-gemeenten Beek, Beekdaelen, Stein, Valkenburg aan de Geul, Simpelveld en Voerendaal. Dit besluit is noodzakelijk om daarmee te voldoen aan de eisen van de gewijzigde Gemeentewet. Artikel 81a van de Gemeentewet zegt: "De raad stelt een rekenkamer in".

3. Relatie met bestaand beleid

Deze constructie is opgezet met inachtnaam van de wettelijke regels uit de gemeentewet en de achtergrond van de Verordening op de gezamenlijke rekenkamercommissie Limburg Centraal 2022.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Het invullen van het raadsinstrument rekenkamer en hierbij de mogelijkheid houden tot een (nog) bredere samenwerking in de regio met borging van de vereisten voor deze constructie.

5. Samenwerking

Deze rekenkamerconstructie wordt ingesteld samen met de gemeenten Beek, Beekdaelen, Meerssen, Simpelveld, Stein, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal. Bij de vorige samenwerking waren Beek, Beekdaelen, Meerssen en Valkenburg betrokken met het vertrekpunt om open te staan voor een bredere samenwerking. Deze samenwerking blijft ook nog open staan voor andere gemeenten die willen aansluiten.

6. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

7. Duurzaamheid

Middels het instellen van een nieuwe rekenkamercommissie wordt de continuïteit van de rekenkamerfunctie gewaarborgd en wordt de raad gefaciliteerd in zijn instrument.

8. Financiën

Uitgaande van een sobere, efficiënte en doelmatige rekenkamer, is het voorstel om per gemeente een budget beschikbaar te stellen van minimaal € 12.000,- per jaar voor instandhoudings- en onderzoekskosten (inclusief overige kosten) t.b.v. de eigen gemeente.

Gemeenten zijn vrij om zelf een hoger budget op te nemen, ingeval er een grote(re) behoefte aan rekenkameronderzoek is. Daarnaast bestaat altijd de mogelijkheid om extra budget vrij te maken indien er gedurende een jaar een onderzoeksvraag ontstaat.

Voor de gemeente Valkenburg aan de Geul betekent dit dat het budget van € 15.000,-, zoals in de programmabegroting 2024 is opgenomen, kan blijven staan. Budget dat op het einde van het jaar overblijft vloeit terug naar de algemene reserve.

Mocht er in een bepaald jaar geen onderzoek plaatsvinden, zijn alleen de instandhoudingskosten te voldoen.

9. Communicatie

De verordening wordt gepubliceerd via Overheid.nl en via de gemeentelijke website zal bij de raadspagina de actuele informatie over de rekenkamer vermeld worden. Er is geen aparte website meer zijn voor de rekenkamercommissie; elke gemeente communiceert via de eigen website. Na vaststelling van deze verordening zal het wervingstraject opgestart worden.

10. Afwegingen en Advies

De gemeenteraad wordt voorgesteld om deze voorgestelde constructie middels de voorgelegde verordening gezamenlijke rekenkamer Limburg Centraal 2024 vast te stellen (bijlage 1) evenals de Samenwerkingsovereenkomst tussen betrokken gemeenten (bijlage 2) vast te stellen.

Na vaststelling van de verordening en samenwerkingsovereenkomst zal de werving en selectie van de rekenkamerleden door de griffiers van de deelnemende gemeenten worden uitgevoerd. Na afronding van de procedure zullen de griffiers voor de gemeenteraden een benoemingsbesluit voorbereiden zodat de raden de leden kunnen benoemen en beëdigen.

11. Bijlagen

1. Verordening op de gezamenlijke rekenkamer Limburg Centraal 2024
2. Samenwerkingsovereenkomst gezamenlijke rekenkamer Limburg Centraal
3. Brief (2023.1) Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake inwerkingtreding wet versterking decentrale rekenkamers
4. Verordening op de gezamenlijke rekenkamercommissie Limburg Centraal 2022
5. Raadsnota 21 februari 2022

Gehoord het presidium en namens de raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gehoord het presidium de dato 25 september en 6 november 2023;

Gehoord de raadscommissie Algemene Zaken en Middelen de dato 27 november 2023;

Gelet op de artikelen 81a e.v., 149 en 182 e.v. van de Gemeentewet;

Besluit:

- De verordening op de gezamenlijke rekenkamercommissie Limburg Centraal 2022 in te trekken.
- De verordening op de gezamenlijke rekenkamer Limburg Centraal 2024 vast te stellen.
- De samenwerkingsovereenkomst gezamenlijke rekenkamer Limburg Centraal vast te stellen.
- De griffiers van de deelnemende gemeenten de opdracht te geven om de werving van de leden van de rekenkamer ter hand te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 11 december 2023

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo
voorzitter

